

ĪSTS DRAUGS?

Nodarbības ilgums:	40 - 80 minūtes
Materiāls un sagatavošanās:	Nokopējiet „Materiāla skolēniem Nr. 1” klases komplektu.
Mērķis:	Uzdevuma mērķis ir dot dalībniekiem iespēju pārdomāt, kā viņi rīkotos dažādās situācijās. Uzdevums palīdz jauniešiem sagatavoties līdzīgām situācijām nākotnē. Nodarbība palīdz arī veidot lielāku atbildības sajūtu pret citiem.
Darba metodes:	Grupu darbs Prezentācija

IEVADS

Šī uzdevuma pamatā ir vairākas situācijas. Skolēni veido nelielas grupas un analizē situācijas no vienas personas viedokļa. Izmantojot šīs analīzes, grupas pēc tam pārdomā, kā pēc cilvēki rīkojas tā, kā viņi rīkojas, un kas ir vislabākā alternatīva situācijas risināšanai.

ĪSTENOŠANA

Sāciet ar paskaidrojumu, ka skolēni strādās grupās, lai apspriestu dažādas reālās dzīves situācijas, kas saistītas ar alkoholu.

Sadaliet dalībniekus nelielās grupās un izdaliet „Materiālu skolēniem Nr. 1”. Katra grupa analizē vienu situāciju un ar to saistītus jautājumus. Atkarībā no skolēnu skaita ir iespējams uzdot vienas situācijas analīzi arī vairākām grupām. Tas nerada problēmas, bet gan iespēju sniegt komentārus un atzinumus par citu grupu atbildēm.

Ļaujiet katrai grupai vispirms patstāvīgi izanalizēt savus jautājumus un pēc tam prezentēt savas atbildes klasei. Visas grupas komentē citu grupu atbildes.

Uzdevuma noslēgumā uzaiciniet skolēnus vai nu individuāli, vai arī grupās uzrakstīt turpinājumu/secinājumu par vienu no „Materiālā skolēniem Nr. 1” iekļautajām situācijām.

PALĪGMATERIĀLI SKOLOTĀJAM

Šādos vērtību novērtējuma uzdevumos nav „pareizo” atbilžu. Katram cilvēkam ir tiesības uz savu īpašu viedokli un vērtībām. Šī pasākuma mērķis ir ļaut dalībniekiem apzināties savu viedokli un vērtības attiecībā uz konkrētiem jautājumiem. Vērtību novērtējuma uzdevumi palīdz strukturēt domas, attieksmes un vērtības, gatavojoties padziļinātai diskusijai.

Uz daudziem jautājumiem, piemēram, saistībā ar morāli, ētiku, aizspriedumiem, pareizību/nepareizību, nepastāv acīmredzamas un vienkāršas atbildes. Mērķis ir mudināt skolēnus patstāvīgi domāt un ieņemt aktīvu nostāju par apspriežamajiem jautājumiem. Dažreiz pietiek ar to, ka cilvēks uzdrīkstas paust savu viedokli. Tas ir pirmais posms. Nākamais posms ir iemācīties izteikt savas domas un viedokļus, tādējādi piedaloties sabiedrības dzīvē. Tajā pašā laikā ir svarīgi apgūt un izmantot klausīšanās prasmes.

VIRZĪBA UZ PRIEKŠU

Izpētiet šos jautājumus dziļāk, liekot skolēniem izvēlēties citus sižetos minētos cilvēkus un apspriest situācijas no šo cilvēku perspektīvas

MATERIĀLS SKOLĒNIEM NR. 1 - ĪSTS DRAUGS?

Izlasiet un apspriediet situāciju (-as) grupā un kopīgi izlemiet, kā atbildēt uz jautājumiem.

NAKŠŅOŠANA PIE DRAUGIEM

Tu kopā ar trīs draugiem nakšņo pie kāda drauga. Viens no jums atnes alu. Tu zini, ka viens no jums neuzskata to par labu domu, bet citi droši vien vēlas mazliet iedzert. Tas, kurš nevēlas, tiks apsmiets.

1. Apdomājiet, kādi scenāriji ir iespējami šajā gadījumā!

---

2. Kādi riski ir saistīti ar alus dzeršanu? Pamatojiet savu atbildi!

---

3. Kāda, jūsuprāt, ir tā drauga atbildība, kurš nopirka alu?

---

4. Kā, jūsuprāt, cilvēkam jārikojas, lai varētu pieņemt patstāvīgu lēmumu?

---

5. Kā jūs katrs rīkotos šādā situācijā?

MATERIĀLS SKOLĒNIEM NR. 2 - ĪSTS DRAUGS?

Izlasiet un apspriediet situāciju (-as) grupā un kopīgi izlemiet, kā atbildēt uz jautājumiem.

KĀZAS

Tu esi ieradies uz sava brālēna kāzām. Ir daudz ēdienu un dzērienu. Tu esi paņēmis līdzī savu draugu no skolas un pēkšņi ieraugi viņu stāvam stūrī ar dažiem vecākiem puisiem. Viņš izskatās nervozs, un šķiet, ka uz viņu tiek izdarīts spiediens. Pieejot tuvāk, tu redzi, ka viņi mēģina uzspiest tavam draugam iedzert kādu alkoholisku dzērienu.

1. Kā tu varētu palīdzēt savam draugam?

---

2. Ko, tavuprāt, draugs sagaida no tevis?

---

3. Kā, tavuprāt, jūsu attiecības ietekmēs fakts, ka tu viņam nebūsi palīdzējis?

---

4. Kādu rīcību tu sagaidītu no sava drauga, ja tu būtu nokļuvis šādā situācijā?

MATERIĀLS SKOLĒNIEM NR. 3 – ĪSTS DRAUGS?

Izlasiet un apspriediet situāciju (-as) grupā un kopīgi izlemiet, kā atbildēt uz jautājumiem.

BALLĪTE

Tu atrodi ballītē, lielākā daļa cilvēku ir tavā vecumā. Daži tavi labākie draugi pienāk un pastāsta, ka viņi pievieno saviem dzērieniem alkoholu, un tu redzi, ka viņi jau ir noreibuši. Neviens cits, šķiet, to nepamana, bet tavu draugu uzvedība kļūst trokšņaina un nepatīkama, un tu zini, ka nekas labāks turpmāk nav sagaidāms.

1. Kā tu domā, kāds ir tavš pienākums šādā gadījumā? Vai, tavuprāt, taviem draugiem ir pašiem jā rūpējas par sevi?

---

2. Kā tu varētu palīdzēt saviem draugiem?

---

3. Tu zini, ka viņi varētu izskatīties kā pēdējie muļķi vai vēl ļaunāk – galu galā iekulties lielās nepatīkšanās. Kādu rīcību, tavuprāt, viņi gribētu sagaidīt no tevis?

---

4. Kādu rīcību tu sagaidītu no saviem draugiem, ja būtu nokļuvis šādā situācijā? Vai tas nozīmē, ka tev vajadzētu rīkoties tāpat?
